

ZAKLJUČAK I PREPORUKE ISTRAŽIVANJA

,,Zaštita prava i pružanje podrške žrtvama/svjedocima nasilja u obitelji“

Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH inicirao je provođenje istraživanja „**Zaštita prava i pružanje podrške žrtvama/svjedocima nasilja u obitelji**“ u svrhu stjecanja jasnije slike kako u praksi funkcionira zaštita prava žrtava nasilja u obitelji i pružanje pomoći i podrške žrtvama/svjedocima. Cilj je iniciranje razvoja smjernica za poboljšanje razine zaštite prava žrtava nasilja u obitelji.

Rezultati provedenog istraživanja ukazali su na čitav niz specifičnosti rada pojedinih institucija, ustanova i organizacija koje pružaju pomoć i zaštitu žrtava, te koje sankcioniraju nasilje u obitelji. Također, pružena je jasnija slika o potrebama žrtava nasilja, kao i mogućnostima za poboljšanje njihovih prava. U dalnjem tekstu slijede preporuke koje proizlaze iz ovog istraživanja.

ZAŠTITA PRAVA ŽRTAVA

Preporuka 1: Utvrditi stvarnu rasprostranjenost slučajeva nasilja u obitelji s obzirom na dob i spol žrtava, te utvrditi stvaran broj lažnih prijava nasilja u obitelji ili zlouporabe položaja žrtve.

Preporuka 2: Osigurati da u svakoj županiji postoji najmanje jedan specijalizirani servis koji pruža direktnu pomoć i podršku žrtvama nasilja u obitelji, te upoznati djelatnike/ce nadležnih institucija sa postojanjem servisa i njihovom ulogom.

Preporuka 3: Osigurati otvaranje i kontinuirani rad specijaliziranih servisa za specifične probleme (npr. centri za žrtve seksualnog nasilja).

Preporuka 4: Pokrenuti nacionalnu liniju za žrtve svih oblika nasilja koja radi svaki dan 24 sata.

Preporuka 5: Osigurati prikladan prostor za rad sa žrtvama nasilja u svim nadležnim institucijama, ustanovama i organizacijama.

Preporuka 6: Unaprijediti transparentnost rada institucija, ustanova i organizacija civilnog društva koje pružaju usluge smještaja za žrtve nasilja u obitelji (jasno navedeno radno vrijeme, transparentni kapaciteti smještaja, jasna procedura primanja na smještaj, suradnja vezana uz smještaj žrtava).

Preporuka 7: Definirati jasne ciljeve, zadatke i specifične programe za psihosocijalni tretman žrtava nasilja u obitelji, u skladu sa individualnim potrebama žrtve.

Preporuka 8: Osigurati konkretne oblike pomoći žrtvama nakon izlaska iz skloništa pri zapošljavanju i rješavanju stambenog pitanja.

Preporuka 9: Uvesti mehanizme sustavnog praćenja situacije i potreba žrtve i po izlasku skloništa radi osiguravanja povratnih informacija o sigurnosti žrtava i zaštiti njihovih prava.

Preporuka 10: Unaprijediti zaštitu prava žrtava nasilja u obitelji u skladu s *Preporukama Odbora ministara Vijeća Europe državama članica o pomoći žrtvama kaznenih djela* (2006)8, uključujući pravo na zaštitu osobnih informacija i drugih privatnih podataka.

PREVENCIJA I EDUKACIJA

Preporuka 11: Razviti i implementirati prevencijske programe protiv nasilja u osnovne i srednje škole. Uvesti obavezne edukacije o problematičnom nasilju u obitelji, s posebnim naglaskom na nasilje nad ženama, u formalno obrazovanje s naglaskom na relevantne fakultete (npr. pravni fakultet, pomagačke struke - socijalni rad, psihologija, edukacijsko - rehabilitacijski fakultet, medicinski fakultet).

Preporuka 12: Uvesti obavezne dodatne specijalizirane edukacije prilagođene području rada, s naglaskom na njihove specifične uloge i obaveze u suzbijanju nasilja u obitelji i zaštiti prava žrtava (npr. Pravosudna akademija, Policijska akademija i sl.).

Preporuka 13: Upoznati predstavnike/ce nadležnih institucija, ustanova i organizacija s relevantnim međunarodnim i nacionalnim dokumentima i protokolima u cilju bolje zaštite prava žrtava, kontinuiranog praćenja trendova u radu sa žrtvama i preuzimanja primjera pozitivnih prakse iz Europe, te praćenja uspješnosti implementiranja istih u svakodnevnoj praksi.

Preporuka 14: Educirati o i poticati sustavno korištenje zaštitnih mjera iz čl. 7. *Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji* (NN RH 137/09) u svrhu osiguravanja sigurnosti osoba izloženih nasilju.

UNAPRJEĐENJE SURADNJE

Preporuka 15: Unaprijediti međusektorsku suradnju, povezanost i komunikaciju nadležnih institucija, ustanova i organizacija civilnog društva koje pružaju usluge žrtvama nasilja u obitelji, kroz umrežavanje i zajedničke edukacije.

Preporuka 16: Osnovati specijalizirane timove u svim županijama za koordinaciju rada na suzbijanju nasilja u obitelji i za podršku žrtvama nasilja. Pri tome je važno voditi računa da se radi o osobama koje imaju odgovarajuća stručna znanja, iskustvo u radu na ovoj problematici, kao i da su visoko motivirane za rad na ovoj problematici.

Preporuka 17: Sustavno uključiti predstavnike/ce organizacija civilnog društva s dugogodišnjim iskustvom u radu sa žrtvama nasilja u obitelji u razvoj javnih politika i strategija vezano uz suzbijanje nasilja u obitelji, s posebnim naglaskom na nasilje nad ženama.

DOSTUPNOST INFORMACIJA

Preporuka 18: Osigurati dostupnost informacija o specijaliziranim servisima za pružanje pomoći žrtvama nasilja u obitelji u svrhu informiranja rizičnih skupina i samih žrtava o postojanju servisa, kao i o mogućim oblicima pomoći i podrške koje pružaju.

Preporuka 19: Povećati vidljivost rada nadležnih tijela, ustanova i drugih specijaliziranih servisa koji pružaju zaštitu i pomoć žrtvama nasilja u obitelji i žrtvama rodno uvjetovanog nasilja putem medija, s naglaskom na tiskane medije, televiziju i internet portale, u cilju dolaska informacija do krajnijih korisnika/ca.

RAD S POČINITELJIMA NASILJA U OBITELJI

Preporuka 20: Osmisliti i implementirati tretmane za počinitelje nasilja u obitelji, s naglaskom na zatvorski sustav, te razviti jasne indikatore za sustavno praćenje uspješnosti provedbe takvih tretmana.